

Duflus,

mis

Muflwee uue kirriko pühhitsemisseks

sel 27. Julil 1880

on pidanud

G. Coepffer

Kurfi kirriko õppetaja.

Rahh, mis selle ramato eest sissetulleb, jääb Muflwee
uue kirriko ehitamisse heaks.

Cartus.

Trükitud Wilhelm Just'i trükikojas
1880.

Althaus
N. 24

Gegen den Druck dieses Predigtbüchleins ist von Seiten des Län-
dischen Evangelisch-Lutherischen Consistorii nach vorgängiger Durchsicht
desselben nichts einzuwenden.

St. Marien in Dorpat, 1880, November 29.

Im Namen und Auftrage des Consistorii:

Nr. 1882.

A. S. Willigerode, Consistorialrath.

— 04

Zensuri poolest lubatud. — Tallinnas, 9. Detsembril 1880.

Meie Issanda Jesusse Kristusse arm, Jummal
armastus ja Pühha Waimo osasamine olgo meie
teigidega. Amen.

Wõtta kuulda, armas foggudus, Jummal sanna,
mis üllespantud Laweti 118 laulus 19—29 salmini:

„Tehke mulle õigusse wärrawad lahti, ma
„tahhan neist sisseminna ja Jehowat tännada.
„Se on Jehowa wärraw; õiged lähhawad
„seält sisse. Ma tahhan find tännada, et
„sa mind wõtnud kuulda ja olled mulle ab-
„biks sanud. Se kiwmi, mis hone ehhitajad
„on ärrapõlgnud, se on nurgakiwiks sanud.
„Jehowa käest on se sündinud, se on imme-
„asfi meie silma ees. Se on se pääw, mis
„Jehowa on teinud: olgem wägga rõõmsad
„ja rõmustagem temmast. Oh Jehowa!
„et peästa nüüd ärra, oh Jehowa! et jada
„jedda heästi korda. Õnnistud olgo se, kes
„tulleb Jehowa nimmel; meie õnnistame
„teid Jehowa koiast. Se on Jummal Je-
„howa, kes meile on paistnud kui walgus;
„ehhitage lehtse okstega altari temma sarwe-
„dest sadik. Sinna oled mo Jummal ja

„minna tahhan find tännada, mo Jummal!
 „Sind tahhan ma sureks tõsta. Tännage
 „Jehowat, sest temma on lea ja temma
 „heldus jääb iggawesseseks aeaks. Amen“.

Baljo kuningad ja prohwetit on tahtnud nähha, mis teie näete ja ei olle mitte näinud, ütles Jesus Juda rahwale ennesse peäle tähhendades. Baljo teie wannemattest, oh Mustwe rahwas, on ta iggatsenud nähha sada sedda pääwa ja sedda uut kirrikut ja ei olle mitte näinud. Teile, oh rahwas on Issand agga sedda pääwa tännatunud, kus ta astunud selle uue kirrikuga sest teie sekka, et keik temma arm teie jures wõiks ellada. Urge olgem siis teie mitte nago Juda rahwas, waid olgem röömsad ja römustagem temmast. Sest et Jehowa se olnud, kes meil sedda pääwa teinud, siis tohhime röömsad olla, siis wõime ja peame römustama, agga ühhe pühha römuga wärrisfedes kül ennesse peäle watades ja õiskades temma poole filmad üllestõstes, et ta ei teinud meiega meie pattude möda, waid omma sure hallastusse järrele.

Agga watad ja nüüd, armas Mustwe rahwas, omma uue kirriko peäle, mis kui kennaste ehhitud pruut, ilma kõrtsuta ja wiggata sinno röömu filma paistab, siis ta ei tahha wait olla tännat, kus temma foggudus tedda terretab. Sest ta ei olla üks tumne kiwihunnik, waid need kiwid keik on kockoliidetud ja säetud nenda, kuidas Pühha Waim innimesed on õppetanud, kuidas nemmad siin ma peäl Jehowale loia peawad ehhitama. Ja teie kui selle maia lapsed tunnete kül ka selle maia keelt ja sate arro sest taewa keelest, mis Jummal meile rägib keige selle kirriko

wäljaspiddisfe ja feespiddisfe ehhitussfega. Ja kui tänna Jummalat rahwas tulleb omma uue kirriko fäse, Jummalat tenima pühhas ehtes, siis lassfeb Jummal ka omma rahwast wasto terretada selle uue kirriko läbbi.

Pange siis, armsad hinged, tähhele sedda tunnistust ja jutlust, mis se uus kirrik omma kogudussele kuulutab. Se kirrik tunnistab

1. Jummal wägge,
2. ta jaggab Jummalat armo ja
3. ta sadab iggawest ello ja auu.

Uino üksnes on mo himmo,

Jesus! sinno järrele!

Sind ma ihhaldan jo ammo;

Kingi ennast minnule!

Et paljo kül peaksid laia teed nõudma,

Süis Jesusse jure ma üksnes saan jõudma.

So fanna, oh Jesus, on ello ja Waim,

Se kaswab ja kossub kui terrane taim.

Pühhitse meid Pühha Waim omma töe fees,
sinno fanna on tödde. Amen.

I.

Armas Mustwe rahwas! Se uus kirrik tunnistab keige esfite Jummalala wägge ülles. Se uus kirrik on tousnud kui wõsfoke põudsest maast. Mitte üks terwe suur kogudus ei olle kätte wõtnud, tedda ehhitada, waid agga üks külla, üks kogodusse jaukenne. So palwe ja õhkaminne olli allati Jummalala ees, ja kaebasid „rikkal ja maesel on iggal ühhel kui ka mitte omma kallokoht, siiski omma urtsik, agga sul ei olle mitte sedda warjo, kuhhu ja Jummalala armotima alla kokko woitfid tõtta“. Sa ollid mures, kui jul siin armopaika ma peäl ei olle, kas ja seäl ka elloasfet taewas saad. Hingel on agga rahho, kui ta kui peasoke Jehoma altaride jures pesa woib tehha. Nago Jakob omma Kaeli pärrast, olled ja ka paljo aastad piddand kossima omma kirriko pärrast ja olled ka paljo mne piddand ärrawoitma, mis ennast sulle wastopannud ja mis ja meelde ei tahha tulletada tänna sel kallil pääwal.

Agga ka nüüd, kus sinno kirrik walmis on, ei woi ja tunnistada, et se sinno nou ja joud, et se sinno rahha ja tarkus teinud. Kül korjas wannal aeal rahwas keige mailma otsadest kokko ja nende Nabeli torn läks ommeti nurja ja riid ja lahuta-

minne olli nende ots ja kui jaggedaste näeme meie, et üks weike ehhituski forda ei lähhe. Reik meie nou on tühhine, ei mou meie wäggi. Sest honeehhitajad näewad ilmaaego waewa, kui Jummal kodda ei ehhita ja waht walwab ilmaaego linna ülle, kui Jummal jedda ei kaitse. Siis alles kui sa omma süddame palwega pöörsid temma pole, hallastas se Puuseppa poeg sinno peäle, kes tootanud, keik mis teie ial pal-lute minno nimmel, tahhab minno Issa teile anda. Sest temma üffi, Jesus Kristus on se, kes omma foggudusjele kirriko ehhitab. Siis alles kui teie omma nõdrusse sees temma woinuust ja omma pudusse sees temma õigust ärratundsite, saite teie meelewalda üttelda: „Tehke mulle lahti õigusse wärrawad“ ja nemmad said lahti; sest temma, Issand, näggi ka ette, et teie ollete tahtnud täita, mis teie lubbanud ja tänna „sisseminna ja Jehowat tännada, et ta wõt-nud teid kuulda ja et ta on teile abbiks sanud“. Mis teie ei arwanud ja mispärrast teie wärrisenud, kas ta saab ka täide minnema, „ta on nüüd sündinud Jehowa käest“ ja se uus kirrik seisab nüüd kui „imme-
asfi meie leigide filma ees“.

Kül Issandal on wäggi ülle tuule ja merre, kül sõdab ta kahhe kalla ja wie leiwaga wiistuhhat meest, agga armsam on tal, omma seestpiddist wägge tarwi-tada kellega ta ühtlaise ka need süddamid õnnistab, kes ennast lastwad temmast prufida. Temma wäggi muudab Waimud, fullatab süddamed, aeab jallad ja panneb liikuma käed. Temma on keik Torma foggudust, Gestirahwast, Saksarahwast ja Wennerahwast liikuma pannud, meie konsistoriumi waimulikud ülle-

mad Riast, kirriko abbilaete feltsi Peterburgist ja Tar-
tust omma abbiga sia lastnud kokkutulla, et siin Must-
wees tänna se immeasfi meie filma ees pididi seisma.
Ja kui Babeli torni ehitäminne rido ja lahutamist
töstis, kirriko ehitus sünnitab keigide süddamettes,
kes sest ossa wõtwad, allati rōmu ja üht süddame
ühendamist, mis inimenne enne ei mõõlnudki. Kui
need kirriko kiwwid agga Issanda wägge jubba üllesse-
rākiwad, siis ei woi sa Mustwee rahwas ka mitte
wait jada, waid sa pead omma kirriko ehitusse peäle
watades kül tunnistama:

Rõik woid sa Issand tehha, sest sul on rohke nou;
So tö on heaste nähha, so wiis on selge au.
Kes sudab wastopanna, kui omma lastele
Keif abbi tahhab anda siin häddas rohkeste.

II.

On nüüd esmalt so uus kirrik Jummalaga wägge
 ülestunnistanud, siis tulles meile teiseks seist räkida,
 et ta Issanda armu jaggab. Sest teie se kirrik on
 jo sellepärast teile Jummalast ehitatud, et temma riik
 tulleks ja teie temma täiuselt armu armu pärrast peate
 wõtma. — Mi pea kui üks lapsokse agga sünnib, kuu-
 lab jubba se hea karjane temma järrele ja ütleb,
 „laste need lapsoksesed minno jure tulla“ ja kutsu-
 tedda nimmi pärrast ristmisse wee jure ja finna pal-
 lud „et se nimmi, mis on antud, saaks ka ello kirja
 pantud“. — Ja ta ürikesse aea pärrast, kui sa om-
 mad lapsed temma altari ette kokkutood, kossib ta
 nende hingede pärrast: „Anna mulle, minno poeg,
 minno tüttar, omma süddant, ja temmast õnnistud,
 tunnistanud nemmad: „Arm sind ärrawallitsen, sest so
 pärralt ifka iään“. — Ja kui laks ma peäl ühhes
 nous on, mis nemmad palluwad, siis tahhab Jummal
 neile sedda anda; Sellepärast on ta nende keskes,
 kes siis altari ees ommad käed kokkupannewad ja tah-
 hab nore paarirahwale nende maia ehitada: „ma
 tahhan allatulla ja tänna peab selle koiale õnnistust
 sama“. — Agga temma ei tahha mitte üksi rõõmsat-
 tega rõõmus olla, waid ka nutjaid rõõmustada:

„Tulge minno jure keif, kes teie ollete koormatud ja waematud, omma ihhust ja werrest ei holi ta, ta on sedda sinno eest ärraannud ja ärrawallanud, et ta sulle hingamist woits anda. Ja kui ta kutsub, ei raatsi sa ärra jäda, waid manitsed omma süddant:

„Minno südda rõõmustelle,
 Minne jowa usfinaste,
 Walmista nüüd kasfinaste
 Süddant hinge kossiale
 Omma helde Jeesusele;
 Ärra jä nüüd tullematta
 Ohka, pallu wibimatta:
 Tulle, tulle Jeesukene,
 Ja mo omma's armokenne.“

Agga ni kui Jummal altari peält omma õnnistamisje armo sulle jaggab, ni kantslist omma walgusje ja õppetamisje armo. Seält peab sulle Jummal sõnna so jallale lambiks ja walgusjeks so jalgte peale mahhapaisma. Seält kantslist pead sa, armas Luttervõse koggodus, armo sama, kui kalliks Jummal sind piddanud ja kui wägga ta sind üllendanud, et ta sulle omma fanna selgeste ja puhtaste lasseb kuulutada. Siit kantslist peawad keif üllemad õppima Jummalat kartma ja keif allamad Jummalat kuulma; siit pead sa õppima, usko piddama kurjal aeal ja armastust jaggama iggal aeal; õppima, kasfinaste ja puhtaste ellama ja ihho ja hinge polest ilmalaitmatta ennast piddama jessinnatsjes mailmas. Siin pead sa sedda ärra õppima „kui ma käin pimmeda surma

warjo orrust läbbi," et sa siis, kui Jummal sind wiib pinneda surma orgo, ka moistaffid kita „ei karda ma ühtegi, sest et sa moga olled, so kep ja so sou, ueed röömustawad mind." Siin pead sa õppima, Jummalaga haige ja terve olema, et kui meie kantsle peäl sinno haigusse pärrast pallume, Jummal sinno woodi ette woiks astuda ja sinno wallu sulle wähhendada; siin pead sinna õppima, Jummalaga ellama ja furrema, et kui meie Jummalat ükstord sinno eest pallume, sinna siis ka woiffid rahholiste hingada mulla sees ja Jummal sul woiks anda röömsat üllestousmist wiimfel päwal.

Ja et sa ärra ei wässi otades ja sinno käed sul raskeks ei lähhe, on Jummal siin firrifus ühe Maroni ja Urri ka sulle abbiks annud, aitab orrel ja laulab keif koggudus sinnoga, — sinno murren sind röömustades ja sinno röömust sinnoga osfa wöttes. Ni on Jummal keif teinud, et temma riif ja arm sul siin firrifus peab tulles.

Agga mis tahhaks Jummal ja so uus firrif rohkem, kui et ka nüüd igga maia siin Muftwees üks firrif peaks ollema. Ka sulle, maia issandale, lähheb üks kantsel carwis, kust sa omma maia rahwast õppetad ja juhhatad; ka sinno maias peab üks altari laud ollema, kust sa ommastele armo jaggad ja neid õnnistad; ka sinno maias peab üks koggudus ollema, kus se ükfit hing need leiab, kes temmaga murre ja röömu heält tõstawad. — Ja weel rohkem ja ennam, Jummal ja se uus firrif tahhawad, et ka igga südda nüüd üks pühha Jummalala tempel peab ollema, mis sind kurja eest hoiab ja head manitsheb taggaeeama; sinno

südda peab üks altar ollema, kus ka ussuga se saab
 finnitud: sinno usf on sind aitanud, ärra te patto,
 minne rahhuga," siis saab ka sinno su üks koggudus
 ollema, mis ärra ei wässi, Jummalat kiitmast.

Wata, armas koggudus, kui mitte ükspäimis se kirrit,
 waid ka keif maiad ja süddamed nisuggussed on, siis
 saab ka iggäüts tõega siin Mustwoes laulma:

Et's mo koghys tänno tehha
 Jummalale ilma peal.
 Sest ma saan kül keigest nähha,
 Kui ni helde temma meel.
 Bolle muud, kui armas südda,
 Mis on temma waimo sees,
 Et neid hoiab kannates,
 Kes siin auustawad tedda.
 Neg keif asjad lõppetab,
 Jummal ikka armastab.

III.

Jah, aeg keif asjad lõppetab, Jummal ifka armastab. Mi kui meie keif lõppeme, saab ka se uus kirrif — se Jummal, kel tuhhad aastad on, kui eilne pääw, hoidko tedda — lõpma. Sellepäraft juhhatab meid se uus kirrif ka iggawesse ello sisse, kus se ellab, kes ifka armastab. Ja sest tahtis se uus kirrif meile kolmandamaks räkida.

Se altar omma piltiga, se kantjel omma torniga, need aknad omma modoga, neil keigidel on se üks ja sefamma taewa pole firrutaja miis ja ka need seinad ei jä seisma, nemmad wõlwiwad ennast taewa poole. Selle kirriko allus on selle risti järrel pantud, kes omma risti sambas patto, kurrati ja pörgo ärrawoitnud ja taewas meil asset walmistanud. Se suur torn, kelle kellaga sind Jummal igga pühhapääw kirriko kutsub ja mis sind sedda winaft teed saab saatma, ta näitab kui üks Jummalala form taewa pole. Mi wõttab keif se kirrif sind ni armsaste omma sülle ja tõstab sind taewa poole. Sest meie kirrif ei olle jo muud kui pild ja kuio neist iggawestest koiadest, mis ei olle kättega tehtud.

Siin olled ja weel waene teekäija ja Laatsarus, seäl rikkaks mehheks tehtud Abraami sülles, kui sa siin

olled kuulnud Mosest ja prohvetid. Siis olled ja peastetud feigest pattust, mispärrast sul agga se mailm fiin weel ni armas olli; siis ollid ja peastetud surmast, ei olle sul ennam wallu egga abhastust, waid surm on sillaks ja wärrawaks sanud iggawesse ello fisse; siis olled ja peastetud kurratist, seäl ei olle ennam kaebajat ja huffasaatjat.

Siis on ärrateinud se Jummalä wanna fanna, mis omma tallitusse pärrast sellesinnatse wanna mailma fees ka aealikko rie fisse olli pantud omma tööd, sest siis ei ja ükski ennam neid õppetama, nemmad sawad isfi keif teadma, sest nemmad sawad tedda näggema pallest palleni. Siis on ärrateinud so wanna õhtofööbmaæg omma tööd, sest nemmad sawad seda ueste joma temma Issa riikis ja on sanud õigeks oksaks selle hea wiinapu külges. Siis on ärrateinud se wanna ristminne omma tööd, sest ta saab neid kutsuma nimmi pididi ja ükski ei ja neid ennam temma käest ärrariisuma. Siis on ka ärrateinud sesamma uus kirrik omma wanna tööd, sest ta saab sama ühheks Jummalä telgiks innimeste jures ja saab ollema üks uus taewas ja üks uus ma, kus õigus ellab ja kellest kõif need osfa sawad, kes fiin ennast Pühha Waimo läbbi lastnud kutsuda, temma annettega walgustada, pühhitseda ja aino ja õige usfu fees hoida; Siis wannad asjad on möda läinud ja keif on ueks sanud ja meie isfi üks uus loom Jesusse Kristusse fees. Siis jaad ja alles täieste ärratundma, mis se tähhendab: „Tännage Issandat, sest temma on hea, sest temma heldus jääb iggawesfeks aeaks“ ja jaad tännoga taggast watama, et sesinnane taggajänud kirrik sind

on õppetanud, Jummalaga wägge tundma, temma riigist ossa sama ja temma auust rõõmustama, sest tõeks on siis läinud, mis ja ommas iggapäwasses Issa meie palwes õhkanud ja kiitnud, et temma pärralt on se riik ja se wäggi ja se au iggaweste.

Ja nüüd weel üks sanna. Sa armas Muustwee rahwas, ja olled sedda uut firrikut nüüd ehhitanud. Kirge olge agga nüüd mitte kui need tõteggjad, kes kül maiad ehhitawad, agga isfi ei lähhe sinna fisse ellama: Sedda aealikko tööd ei wõi kül tehha ilma palle higgita, agga se waimolik tö ei õnnista, kui ta filmameega ei ja kastetud. Mailma woinud Jummal kül lua aga ühhe sannaga „sago“ ja ta sai. Üht kogudust ennessele lua ei sanud Jummalgi teist wisi, kui et ta omma werd selle eest piddi maksma, ja nüüd, wennad, annan ma teid Apostli Paulussega Jummalaga ja temma armo sanna hoieks, kes wäggew on, üllesehhitama ja andma pärrandust neile, kes sawad pühhiusetud. Amen.

Sind 10 top.

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
Ar

ARV-04-00056